

Hüüdja Hääl

August 2019

Jumala Sõna kuukiri

Ja kuningriik ning valitsus ja võim
kuningriikide üle kogu taeva all antakse
Kõigekõrgema pühale rahvale. Tema
kuningriik on igavene kuningriik ja
kõik valitsused peavad teda teenima
ning temale alistuma.” Tn 7:27

„Aga tänu olgu Jumalale, kes meile võidu annab meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi!”

(1Kr 15:57).

Meie Eestkostja kõik võidud on usu kaudu meie võidud. Oleme võitnud juba enne võitlust, rõõmustame juba siis, kui veel võitlustanner on tolmune ja tuhanded tulised nooled vihisevad veel õhus; ja kuigi me peakski maha langema, on võit ometi meie. Me võidame kõik temas, kes on meid armastanud. Õnnis on see kallis usk! Seal, kus see usk elab, seal ei puudu julgus, kui sõjatrumm kõmab; ja kui lahingus väsid, siis tugevdatakse nõrkevad põlved jälle.

FRIEDRICH WILHELM KRUMMACHER

SISU

Fr. Mangs. RAHVAS	
ÄRKAMAS X.....	3
P. Reinikainen. KÄSI – UNIVER-	
SUMI MEISTRITEOS.....	10
S. Thakur. PÜHA VAIM.....	19
M. Vilponen. AZUSA.....	217-224
INTERVJUU ALAN	
SHORE’IGA.....	27
LIGIOLU TEADLIKKUS.....	38

Hüüdjä Hää!

Jumala sõna kuukiri.
Tellimisindeks 78 237
Nr. 8 (371) 2019.
Kolmekümnes aastakäik.
Toimetaja HEIKI PÖLDARU
tel 5545044
Toimetuse postiaadress:
Imavere, 72401, Järvamaa
MTÜ Hüüdjä Hää!
a/a EE732200221004116193

Süüdja Hääl

Parandage meelt, sest taevariik on lähedal.
Jeesus tuleb varsti.

AUGUST

Nr 8 (371)

2019

Rahvas ärkamas X

Ägeda proua hea mees

Noor proua oli põlvitanud järeлкоosolekul esipingi juures. Tema mõtted olid ärevil. Tema hing oli ahistatud ja ta nuttis nii, et õlad vappusid. Kummardusin tema kõrvale ja püüdsin teda rahustada ning saada selgust tema piina põhjuses. Siis mõistsin, et sellest ei olnud temale abi, kui lausa üliaktiivselt palusin Jumalat koos temaga. Ta pidi saama võimaluse avada oma sisemus ja rääkida oma probleemist.

Ja ta kõneles. Laused tulid kiiresti nagu ründavad kevadised ojad ning olid laetud sisemisest jõulisest pingest: „Mina olen tunnistanud enese

olevat kristlase juba seitse aastat, kuid ma ei ole kunagi olnud õigesti usklik.

Olen nii äkiline, olen nii äraarvamatult äkiline. Olen äkiline oma mehele ja äge lastele. Igal päeval eksin. Ma ei mõista ennast. Ma armastan neid rohkem kui midagi muud maa peal, kuid siiski ei saa ma hoiduda ägestumisest kord korra järel. Olen nutnud ja palunud Jumalal ennast aidata, kuid olen ikka samasugune. Kuidas ma võin loota võita meest ja lapsi Jumalale, kui ma ise ei ela kristlasena. Minu mees on nii hea, parim mees maailmas, kuid ta ei ole kübekestki religioosne. Peale selle on ta teoloog.

Oli ju selles asja rääkimiseks. Pean alustuseks ütlema, kuidas päästis Jumal mind mu äkilisusest, mis põhjustas tegelikult minu raskeima võitluse kristlaseks saades. Olin olemuselt nagu püssirohutünn ega polnud vajas suurt tõuget selle süütamiseks. Kuid ägestuv meel sai mulle kohutavaks patuks ja siis avastasin laulmise, kui olin sattunud olukorda, kus teadsin, et minu rahumeelsus pannakse proovile. Kui ma ei saanud laulda häälega, laulsin vaikselt mõttes. Mida hullemaks läks, seda rohkem laulsin. Ei saa samal ajal laulda ja olla ägestunud. Laul mõjub samuti nagu õli laine-tavale veele.

Rääkisin talle, et ägedus oli Jumala and, mille saatan ja liha olid võtnud oma kontrolli alla. See oli loomulik võime reageerida, süttida ja plahvata, piisas ainult sütiku üle kontrolli haaramisest. Nüüd töötas see nagu mittekorras mootor ja seetõttu esines tagasilööke.

Rääkisin talle, et Jumal on võimeline kontrollima süütamist, kui vaid tema lubab põhjani hukka mõista kogu

patu ega püüdle kiivusega hoida oma poolt.

Siis palvetasime koos. Ta pani palvesse kogu hinge. Ta kuulus sellese inimklassi, kes ei tea, mida tähendab loidus. Kogu tema olemuses oli tuld ja jõudu.

Kui ta oli öelnud aamen oma siirale palvele, soovitasin tal minna koju ja rääkida mehe ja lastega ning tunnistada neile oma pattu sama avalikult, nagu oli seda tunnistanud Jumalale ja minule.

„Tehke siis reegliks paluda neilt andeks iga kord, kui olete vääratanud – kui juhtub nii halvasti, et te jälle komistate. Siis kaob soov patustada, kui juba ette teada, et hetke pärast tuleb pattu tunnistada ligimesele ja paluda andeks.”

„Ja tervitage oma meest, et olen meeeldi valmis temaga kohtuma.”

„Teen seda ja olen kindel, et ta on rõõmus, kui ta saab teiega vestelda. Kuid pidagem meeles, et ta ei ole sugugi religioosne.”

„See ei loe midagi. Tervitage teda, et ta on oodatud.”

Paar päeva hiljem kohtusin keskealise mehega kiriku allkorrusel oleva vestlusruumi trepil. Esmalt äratas tähelepanu asjaolu, et ta üldse ei sobinud järelkoosolekule tulija tüübiga. Teised liikusid sellel trepil patukahetsuse ja südametunnistuse rõhumi-sega. Mõned tulid nuttes ja teised jõuline otsustavus palgel – tegema korda oma asju Jumalaga ja laskma tal ilmutada nende pattu kuni põhjani.

Palveruumist kostus häälte kõla, kui seal paluti Jumalat ja räägiti päästest ning kirikust kostus ansambli värskendavat laulu. Kõige selle keskele tuli arukas maailma-mehe, keda see keskkond jättis täiesti puudutamata. Ta sirutas mulle rahulikult oma käe ja ütles naeratades: „Pidin tooma teile tervitusi minu abikaasalt ja ütlema, et olen ägeda proua hea mees.”

„Ahaa, siis ma tean, kes te olete. Tore teid näha. Tere tulemast!

„Nii, kuid minul ei ole mingit patutunnetust.”

Seda vaevalt oli vaja öelda, sest see paistis temast välja.

„Pole probleemi,” oli minu vastus. „Võime igal juhul vestelda. Kuid mitte kohe praegu, vaid hiljem.”

„Nii, see oleks huvitav. Öelge ainult, millal ja kus saame kohtuda, siis tulen. Olen päeval tööl, kuid pärast kelle nelja olen alati vaba.”

Leppisime kokku, et järgmisel päeval kell viis tuleb ta hotelli, kus ma elasin.

Nimetatud ajal kostus mõõdukas koputus hotellitoa uksele. Mees tuli sama meeldiva välimusega nagu eelmisel õhtul, sama päikeseline naeratus palgel ja ta tundus olevat sama kaugel usulistest harrastustest. Kuid me olime tulnud vestlema usust ja ta alustas endast jutustamist:

„Kasvasin täiesti maailmalikus kodus. Ma pole kunagi õppinud palvetama kodus, pole kunagi käinud pühapäevakoolis ega saanud mingeid usulisi mõjutusi kasvuaastatel.”

„Sain üliõpilaseks ning läksin ülikooli, et edasi õppida, ja ime küll, et valisin teoloogia. Kavatsesin saada preestriks. Hiljem aga selgus, et usulise

huvipuuduse tõttu ei saanud ma jätkata sellel erialal. Ma ei saanud jutlustada sellest, millele olin ise võõras. Siis muutsin plaane, sain religiooniõpetajaks ning olen nüüd selles tegevuses.”

„Mõni aasta tagasi sattusin kontakti oxfordi liikumisega ja selle kaudu hakkasin nägema paari konkreetset pattu oma elus. Need olid asjaolud ja seigad, mis puudutasid teisi inimesi. Oli veidi vaevaline neid lahendada. Kuid tegin seda igal juhul. Kui see vaheetapp oli möödas, olin täpselt samasugune nagu enne. Ei olnud midagi toimunud. Ja siin ma nüüd olen. Mida pean ma tegema?”

Ta mõjus täiesti avatult ja siiralt ning pean siiralt tunnistama, et mõne minuti tundsini ennast olevat häämingus. Aidata suurpatusel – kes tunneb ja näeb oma pattu – leida Jumalat, ei ole raske. Et panna kurjategija veenduma oma pääste vajalikkuses, on suhteliselt kerge.

Kuid siin oli mees, kes elas eeskujulikku elu. Ta oli korraldanud oma suhted teiste inimestega. Tema naine, kes

oli kristlane, plahvatas kannatamatuna peaaegu iga-päevaselt, seevastu kui mees, kes ei olnud kristlane, kontrollis täiesti oma loomust. Ta ei tundnud solvumist ega kibestumist kellegi suhtes. Suhe tema ja ta ametikaaslaste vahel oli eriline ja ka kooli noorsooga tuli ta hästi toime. Ta oli eriti suurepärane suhtleja, kuid mitte elav kristlane.

Palusin temalt mõni minut mõtlemisaega, enne kui vastan tema küsimusele. Olin need minutid vaikselt ja palusin endamisi Jumalalt südames abi. Siis kuulsin eneses sosistust: „Kasuta muukrauda!”

Sa ju tead, mis on muukraud. See on võti, mis sobib paljudesse lukkudesse. Uues testamendis on võti, mis sobib kõikidele inimsüdametele. See on Jeesuse sõna: „Kes leiab elu, kaotab selle; ja kes kaotab oma elu minu pärast, see leiab selle.”

Palusin Jumalalt abi, et lükata muukraud mehe südamesse. Sain aru, et ilma Püha Vaimu abita oleksin määratud täielikult ebaõnnestuma.

Jumal aitas mind. Proovisin väljendada mehele, kuidas minakesksus on iga inimelu suur peapatt. See paistab erisugusena erinevates inimestes. Minakesksus teeb mõne karmiks, teise seevastu araks ja äkiliseks ning mõne teeb see täielikult sõbralikuks ja viisakaks – vaid seetõttu, et saada seda soosingut, mida meeldiv käitumine teistes äratab. Kuid oma mina on kõige keskmes. See on tõuganud Jumala troonilt ja asetanud enda sellele kohale, mis kuulub Jeesusele Kristusele.

Siis juhtis Jumal mind rääkima teoloogile, kui vale see oli, et ta oli jätnud oma naise võitlema üksi karmi võitlust enda ja armsate pääste eest. Naise loomus oli tema vastu ja ta oleks vajanud abi, et võita oma äkilisust, kuid seda ei olnud ta kunagi oma mehelt saanud. Sest temale oli võõras jõud see, mis üksnes võib aidata võidule.

Mees kuulas sõnagi lausumata ja mina lasin muukraual tungida ikka sügavamale.

„Te olete loomu poolest heatahtlik, kuid selline ei ole teie naine ja seetõttu vajab ta teie abi, et võita pattu. Teil on

paar pisikest kodus ja ka nende usulise kasvatuse peab naine teostama. Tema õlgadel on sellega liialt palju ega ole õige jätta teda üksi seda kõike tegema.”

„Ja siis teie töö koolis. Olen kindel selles, et te teete oma parima, et anda noortele õigeid teadmisi. Rohkem te ei saagi teha. Kuid sellest ei piisa. Noored vajavad muudki kui pelgalt usulisi teadmisi, nad vajavad päästet ja jumalikku väge. Kuid seda te ei saa ka parema tahtmise korral vahendada. Sest te ei saa anda teistele seda, mida te ise ei oma. Jumal ei rahuldu sellega, et te üksnes elate eeskujulikku elu. Tema tahab saada teist endale tööriista. Temal on oma plaan teie elu jaoks ja kindel ülesanne. Selle plaani ja ülesande peate te avastama.”

Teoloog istus vaikselt mõtiskledes. Vaimumõök oli teda tabanud. Muukraud oli avanud luku ja tema ainus vastus oli: „Seda ei ole ma varem näinud.”

Tegin ettepaneku, et kasutame viis minutit täielikus vaikuses. Mina oleksin vaikselt palves ja tema püüaks

leida vastust ühele ainsale suurele küsimusele: „Mida ootab Jumal minult praegu?”

Viie minuti pärast katkestasin vaikuse küsimusega:

„No mida siis Jumal tahab?”

„Ta tahab, et andun täielikult temale.”

„Kas olete valmis tegema seda nüüd? Andke sel juhul mulle oma käsi kokkuleppeks.”

Hetkegi kahtlemata sirutas ta mulle oma käe, vaatas mulle rahulikult silma ja ütles: „Mina tahan.”

„Kas palvetame Jumala poole?”

„Tahaksin küll, kuid öelge mulle esmalt nii lihtsalt kui oskate, kuidas pean toimima, kui olen saanud kristlaseks.”

„Nii lihtsalt, kui oskate.”

Need mõned sõnad sööbisid minu hinge. Palusin armu, et kujutada päästeteed nii lihtsalt, kui see tegelikult on. Kui minu kõrval oleks olnud kümneaastane pühapäevakoolilaps, ei oleks tema osanud teha seda lihtsamalt.

„Teate enese olevat patuse ja et just minakesksus on

olnud liikumapanev jõud teie elus. Patt on tõuganud Jumala tema kohalt ja asetanud oma mina tema asemele.”

„Jah, seda ma tean.”

„Kas usute, et Jeesus Kristus on tulnud maailma päästma patuseid ja et ta on surnud Kolgata ristil teie pattude eest?”

„Usun seda. Ja ime küll, et ma ei ole kunagi selles kahelnud, mida Uus testament ütleb Jeesuse Kristuse kohta. Olen uskunud seda teoorias, kui see ei ole kunagi saanud elavaks minu mõtetes. See on olnud minu südamest väljaspool.”

„Jeesus Kristus ei ole ainult surnud teie pattude eest, vaid ta on ka üles tõusnud ja elab praegu. Ta elab selles hotellitoas just täna. Ta on siin. Meie ei ole siin kahekesi, vaid meid on kolm. Ta on siin, et sooritada pääste ime teie südames.”

„Kuid kuidas saan seda kogeda?”

„Issanda sõna ütleb, et kui me tunnistame oma patud, on tema ustav ja õige, nii et ta annab meile patud andeks. Te olete tunnistanud oma patud

Jumalale ja minule täna. Sellega on siis selge.”

„Järgmine samm on, et te usu kaudu võtate Jeesuse Kristuse vastu isikliku Päästjana. Kuidas see toimub, seda ma ei oska kirjeldada, sest selles on küsimus vaimulikus ja üleloomulikus kogemuses. Kuid Issand mõistab seda. Kui te tahate nüüd kutsuda teda olema teie elu Issand ja Kuningas, siis teostab ta selle suure ime. Võite pöörata pilgu ära endalt ja oma võimetelt ning loota üksnes temale. Selles on kõik. Kas tahate nüüd võtta teda vastu?”

„Tahan.”

„Siis ei ole teil muud, kui avalikult tunnistada Kristust oma lähedaste ees. Sest Issanda sõna ütleb: „Südame usuga saadakse õndsaks ja suu tunnistusega pääsetakse.” Kas tahate tunnistada Kristust?”

„Tahan.”

Siis palvetasime koos. Välised asjaolud polnud üldse olulised. Seal lihtsalt kaks inimest põlvitasid kõrvuti kumbki oma tooli juures hotellitoas, rääkides olevusega, keda meist kumbki ei

näinud, kuid kelle ligiolu oli nii ääretult tõeline.

Vestlus, vaikus ja palve olid väldanud umbes kaks tundi. Lühikese hetke pärast pidi algama õhtune koosolek. Mees läks kirikusse ja mina pidin hetkeks vaikima ja ette valmistuma. Ei saa eitada, et olin veidi uudishimulik nägemaks, mis sellest pöördumisest saab.

Astunud üles kantslisse, märkasin äsjapöördunud teoloogi ühel kõrvalvahekaigus. Tal ei olnud istekohta. Oli ääretult huvitav teda vaadata. Tema nägu oli rohkem kui meeldiv. See kiirgas sisemist rahu. Püha tuli põles tema silmis. Ta seisis suurema osa õhtust käed ristis. Märkasin, et ta palvetab. Ta oli nagu äsjalaetud aku, mis iga sekund kiirgas üleloomulikku väge. Oli näha, et Jumal oli haaranud tema.

Koosoleku järel tuli ta jälle mind tervitama.

„Sa pead tulema meie koju vaatama meie olemist. Saame uue kodu, ma tean seda. Milal saad tulla?”

„Parimalt esmaspäeva õhtul, sest siis olen vaba.”

„Olgu siis nii. Kuid mis sa arvad? Kas ma kutsun veel mõne naabri ja ametivenna, või veedame õhtu isekeskis?”

„On parem, kui saame olla omavahel. Meil on selleks aega ja pääseme kergemini kontakti, kui ei ole teisi kui sina, naine ja lapsed.”

Kuid ei ole kerge vaigistada vastündinud hinge, kes lõomab innukusest päästa teisi. Seetõttu ma ei hämmastunud

grammigi tervituse peale, mille sain, astudes vara esmaspäeva õhtul üle teoloogi koduläve:

„Oled südamlikult teretunud. Kuid on parem kohe alguses teavitada, et saame üksnes kaks tundi olla omavahel. Siis tuleb siia üks naabritest. Ta on saanud mõjutatud Jumalast ja tahan, et sina aitad mul võita teda Kristusele.”

FRANK MANGS

Käsi – universumi meistriteos

Minu saadetes oleme käsitlenud tugi- ja liikumiselundeid. Oleme esmalt vaadanud nende ehitust, et võiksime paremini mõista hilisemates osades esinevaid haigusi.

Piibel oma vanimas raamatus, Iiobi kirjas, räägib, kuidas Issand on riietanud meid naha ja lihaga ning kudunud meid kokku (eesti keeles põiminud). Pööran tähelepanu Iiobi raamatu verbile „kudunud”.

„Sa katsid mind naha ja lihaga ning põimisid ühte

kontide ja kõõlustega” (Ii 10:11).

Kaasaegne teadus on viimase sugupõlve kestel avastanud, et meid on meisterlikult ühtekootud. Inimeses on erinevaid kudesid, nii nagu lõngaga kootakse. Igasse tugikoosse on kootud parim võimalik kude – just mingiks eesmärgiks.

See räägib tohutult võimsast disainist. Kude ei ole midagi suvalist, vaid kootud on oskuslikult. Igaühes meis on 37 miljonit rakku, kuid

meis on ka palju muud, nagu tugikoed. Näiteks on luudes rakke kõigest 2%. Ülejäänud on terasbetooni tugevune kaltsiumhüdroksiidapatiit.

Üks kolmandik inimesest on rakkude eritatud, või on kootud suurepärase tugivõrgustik, mis on teinud võimalikuks, et rakud ja elundid kinnituvad selle külge. Kõik on meisterlik kudum. Jumal on geenius. Tema kudumeid nähaakse ka mujal looduses. Näiteks võib kinnitada, et kõik looduslikud kudumid on uskumatult suurepärased teosed.

Võrdleme näiteks inimese tugikudesid kõigile tuntud ämblikuvõrguga. Teame selle sitkust ning liimuvust, kuigi selle läbimõõt on kõigest 0,001 – 0,002 mm.

Kujutame ette 1 cm läbimõõduga niidist ämbliku võrku, mille silm oleks nagu siiavõrgul (40 mm). Kui võrguniit on 1 cm läbimõõduga ja võrgu läbimõõt 100 m, võiks sellega peatada kasvõi Jumbo Jet lennuki, ja see ei puruneks.

Ehitus ämblikuvõrgul on nii geniaalne, et insenerid on aastaid püüdnud välja sel-

gitada, mis see on. Selle geniaalset ehitust ei ole suudetud järgi teha.

Samuti kui uurime mis tahes osa tugi- ja liikumiselundites, seda suurepärasemana näeme selle kavandamist ja nimelt, et see kõik on suudetud teostada vaid mõne ainega. Valkude koostiselemendid on peamiselt süsinik, hapnik, lämmastik ja väävel. Jumal on kõik selle ehitanud neljast ainest. See osutab tavatule geniaalsusele.

Olukord on peaaegu sama kui minu sõbrast geoloogi Pekka Rahkila raamatus „Sädelevad kivid”, kus mõnest algelemendist tehakse kõik kalliskivid. Väga suurepärase raamat, millest on TV7 kirjastus avaldanud uue trüki. Samuti nagu varsti ilmuvas raamatus „Loomad õpetavad” olen käsitlenud looduse ülesehituslike kudede geniaalsust, muuhulgas inimkäe geniaalsust, millest räägin järgnevalt.

Inimese käes on kõik omal kohal. See on meie universumi keerulisim instrument, mida on püütud matkida.

Teadlased püüavad järgi teha ämblikuvõrku selles õnnestumata. Samuti on püütud matkida inimese kätt. Mitme ülikooli ühine meeskond/töörühm püüdis 10 aastat teha kätt, mis suudaks käsitleda näiteks löökdrelli.

10 aastat vaeva, kus kümned professorid panustasid kõik, et valmistada kätt. Osaliselt osales selles ka sõjatööstus, kuna loodeti jõuda robotini. Nad said valmis kunstkäe, mis suudab käsitleda löökdrelli ja tõsta vanaaegset telefonitoru, mida täna enam pole vaja. (See ei suuda veel haarata mobiiltelefoni.)

Nad pidid oma töös nõustuma, et on võimatu teha samasugust töötavat seadet nagu inimese käsi.

Kuidas see nii võimatu on?

No mõelge, mida on võimalik käega teha. Tipp-kontsertpianist võib mälu järgi mängida vähemalt 10 000 nooti või rohkemgi. Iga klahvi vajutatakse individuaalselt ja sellest saab kokku suurepärase pala. Ta suudab samaaegselt mõlema käega mängida parimal juhul isegi 30 nooti sekundis.

See on ainult üks detail. Võidakse mängida ka teisi instrumente, teha ajuoperatsioone. USAs on peetud kiirkirjutamisvõistlusi. Seal on küll sõnad natuke lühemad kui soome keeles, kuid võitja kirjutab kirjutusmasinal minutis üle 200 sõna.

Milline instrument on meil käena kasutada! See on midagi eriti geniaalset.

Saame pöidlaga puudutada iga sõrmeotsa. See on kavandatud nii, et need kaks sõrmeluud on üsna tugevad. Teised suudavad korjata. Sõrmed kõverduvad näiteks marjade haaramiseks korjamisel. Sõrmeotstes on tundlikkus: valu, puudutuse, kuuma ja külma tundmine. Seegi on geniaalselt kavandatud.

Oled näiteks kodus keetnud kanamune ja munad on keevas vees valamu peal. Kui torkad sõrme kuuma vette teadmata, et see on kuum, siis tunned esmalt vett ja alles hetk hiljem tunned, et see põletas. Miks sellises järjekorras?

Miks ei tunne kõigepealt kuumuse valu ja seejärel puudutust? Ka see on eesmärgipärane. Kompimistaju

on nii tähtis, et see juhitakse edasi kõigepealt. Kompimise ajal ajudesse suunduvad närviimpulsid liiguvad sensoorseid närvijuheteid pidi kiirusega 120 m/s. Valutunne saabub aeglasemalt, kuna sa igapäevaselt ei võitle valuga, kuid kompimistaju on eriti tähtis kõikides tegevustes.

Kuidas darvinistid selgitavad käe arenemist kala materjalist? Nad ütlevad, et sõrmed on arenenud käima hakanud kala uimedest. Nad väidavad, et suudavad leida taolise luusarja. Esmalt tuleb kehast üks luu, siis kaks, siis randme-, siis sõrmeluud. Luude arengut leiaks imetajatelt terve arengusarja. Esmalt läks kala kõndima ja arendas sellega ülakeha. Osa maale siirdunud imetajaks muutunud kaladest otsustasid minna ujuma ja pöördusid tagasi vaaladena. Osa otsustasid minna lendama ja neist said nahkhiired jne.

See on muinasjutt, kuna ei ole mingit mehhanismi, mis võimaldaks selliseid imesid. Väide sellest, et luude sarnasus tõendaks midagi, kinnitab üksnes sama autori olemas-

olu.

Muidugi asetatakse ülakehas kuhugi üks luu ja teisale kaks, nii et see töötab. Ei tasu panna siia kahte luud ja sinna ühte. See osutab optimaalsele lahendile.

Mõlemas käes on 58 liikumistelge. Ranne on valmistatud liigendatud randmeluudest. Mille pärast? Seetõttu, et ekskavaatori kombel oleks tipus olev liigend mobiilsem ehk liikuvam.

See on eesmärgipärane. Ka see on liigendatud, et see oleks osav. Samuti selleks, et see talub koormust. Ilma randmeluudeta tuleks ühe tenniseseti järel mängijal koormusmurd, kuna need luud murduksid. Ettenägelikult osadeks liigendatud ranne talub seda. Ka selle kavandamine on olnud geniaalne.

Lisaks saab käe haaramispoolega teostada tugeva pigistuse. Seal on lihased. Topeltkõõlused tagavad pigistamisel tugeva surve. Kui sõrmi sirutatakse, pole jõudu vaja. Vahelihased teostavad selle.

Nahk on seal väga liikuv ja libe. Paksust ei ole vaja. See on padjakestena hea haarde saavutamiseks. See lukustatakse pöidlaga. Käe juhtimisel on samaaegselt jõuhaare (näiteks tennises tugevad löögid), kuid samas ka täpsushaare (sihid palli vastasele raskemini kättesaadavasse alasse). Kaks samaaegset tegevust.

Tundeaisting on tähtis. Kui puudutad mingit keha, mõõdad selle kaalu. Teave vahendatakse lihastesse, milles on automaatselt kohamäärangut võimaldavad liikumised. Seal on teatud põhi- piguldus.

Sa tead, kas ese on kuum/ külm, kas see on okkiline, mis on selle kaal, kui tugev on haare, kui palju vajatakse jõudu tõstmiseks. Peame seda loomulikuks. Siiski on selle toimimiseks vajalik informatsioon hiiglaslik. Näiteks paljude liigete kontrollimine toimub motoorsel ajukoorel, mille ülesandeks on lihaskäsure. 25% motoorsest ajukoorest on kasutatav pelgalt nende kahe liikumise jaoks. See on üsna ebatavaline!

Varasemas näites liikmetest

rääkisin, et kui šimpans õnnetuse tõttu kaotab käe ja keegi inimene oleks teinud elundisiirdamise testamendi, siis oleks võimalik šimpansile siirdada inimese käsi. Tänapäevase tehnikaga võib kirurgiameeskond äralõigatud liikmeid asetada kohale, ja seda on tehtud. Kui käsi on õnnetuses ära rebitud, siis on seda paigaldatud tagasi. See on suur ja raske töö, mis nõuab mikroskoopi.

Kui paigaldada šimpansile saadaolev inimese käsi, ei tuleks sellest midagi välja, kuna ajukoorel puudub vastav programmeeritus. Kui siis väidetakse, et käsi oleks kuidagi arenenud...

Šimpansil on konksus olevad kämblaluud, eriline lühike põial ja sõrmenukkidel käimiseks mõeldud ranne. Kui see peaks arenema darvinistide väitel inimkäeks, eeldaks see, et samal ajal oleks ajusse tulnud selle juhtimislülitus, lülituskontuurid ja muud vajalikud süsteemid.

Darvinistid unustavad alati selle, et kui inimese keerukas käsi ka areneks šimpansitaolisel esiisal, siis eeldab see samaaegselt ka aju arengut.

Inimaju eristab meid täielikult loomadest. Selle sarja teemaks on tugi- ja liikumiselundid, mis osutavad, et omame kõik Jumala, mitte loomade kuju.

Aju on selles suurim instrument. Inimaju on tavatult keeruline, võrreldes näiteks šimpansi ajuga. Ajus on pelgalt mikroprotsessorid, miljoneid-miljardeid tükki. Keegi ei tea, millest need oleksid arenenud. Kuid darvinistidel on vastus kõikidele küsimustele. Nende automaatvastus ütleb, et meil on suurepärased ajud, kuna õppisime murdma luid ja sööma saakloomade luuüdi. See on vaid üks teooria.

Teine on, et inimaju arenes, kuna inimene õppis küpsetama liha. Väide on mõttetu, kuna see eeldab, et taimetoitlased oleksid rumalamad. See on täpselt vastupidi. Nad elavad mõnede uurimuste kohaselt isegi viis aastat kauem ja haigestuvad harvemini Alzheimeri tõppe. Viiteid sellele on. Ise söön kõike, liha jm.

See väide, et liha küpsetamine või luuüdi tarbimine oleks teinud inimesest selle,

milline see on oma suure ajuga, on pigem huvitav filosoofia. Nüüd on märgata, et on kahesugust teadust: operatiivset e eksperimentaalset, millega tehakse mobiile ja TV-kaameraid ning filosoofilist nagu päritoluteadus, mis on pelgalt filosoferimine.

Tagasi käe juurde. Inimese käel on ainult liigessidemeid, tugikudesid umbes 50. Olulisi kõõluseid on üle 20. Tähtsaid liigeseid maailmakõiksuse peenemas instrumendis on 29. Igal liigesel on eesmärgipärane trajektoor, kuju, nn luukõhr, millel see liugub, määrdeained, survemäärimine. Määrdeaine liigestes on parem kui sünteetiline mootoriõli, sõltudes selle nanoehitusest ja seal olevatest väikestest sünoviaalstruktuuridest.

Pöial on ainukordne. Sellega saab puutada iga sõrmeotsa. Pöialt liigutab kaheksa lihast. Pikk põidla-sirutuslihas (extensor pollicis longus) võimaldab teostada väga palju erilisi võtteid.

Kuulus teadlane Isaac Newton ootas toidulauas, et naine tooks talle toitu. Tal oli aega pööritada põidlaid. Seda tehes

ta ütles, et nüüd ma tean, et Jumal on olemas, kui ta kavandas pöidla liikumistrajektorid. Seda ütles Isaac Newton, kes on ehk maailma kuulsaim teadlane.

Kaheksa telge, kaheksa mootorit liigutavad pöialt. Kuus mootorit liigutavad sõrmi. Täpsusvõtted toimuvad siin ka käeluude vahelistes lihastes. Need on varustatud närvitundlikkusega nii optimaalselt, et sinna tuleb käsuimpulsse just sobivas koguses. Ka kõik lihased tegutsevad erineval viisil, nii et näiteks käies/joostes kasutatavas tuharalihases ei vajata nii palju täpsusjuhte kui näiteks käelihastes – või silma liigutajalihastes.

Inimestes on lihaseid tavatult palju. Kui luid on 206, siis lihaseid on 640. Iga lihas on just selline nagu peab – ja selleni tuleb just vajalik närvivarustus. Võib ette kujutada, milline juhtvarustus on talletatud – 100 riulimeetrit raamatuid, mis vastab iga raku informatsioonipangale.

Inimese pöial eraldab ainulaadselt meid loomadest. Ükski teine imetaja ei suuda sooritada taolist täpsusvõtet.

Üle 30 lihase osaleb pelgalt käe kasutamisel. Luid on käel 27, randmeluid 8, kämblaluid 5, sõrmeluid 14.

Randmeluud paiknevad kahes reas. Kämblaluid on üks iga sõrme jaoks ja igaüks neist liigendab ühte sõrmedest. Pöidlal on kaks sõrmeluud, teistel sõrmedel kolm. Ka see on eesmärgipärane.

Liikumistelgi on siin 25, ülajäsemes kokku 58 pluss tundeasting, mis määrab, kuidas seda kasutatakse, ning lihaste automaatne seadistamine. See tugi- ja liikumiselundite komplekt-käsi teeb meist Jumala kuju ja eraldab meid loomadest samal viisil kui püstikõndimine, suur aju ja kõneoskus. Rääkideski vajatakse umbes 100 lihast.

Kuid mida ütleb selle kohta Piibel? Kas see käsitleb kätt? Piiblis on huvitav koht Vanas testamendis 2Ms 8:19. Seal egiptlased karistasid iisraelasi ja oli aeg lahkuda Egiptusest. Mooses ja Aaron läksid vaarao juurde imesid teostama. Egiptuse võlurid tegid järele mitmed imed. Vaarao paadus ega pidanud Moosese ja Aaroni imesid millekski.

Siis Jumal ütles Moosesele, et ta võtaks kepi ja lööks maad, nii et sellest tõuseb tolmu. Sellest tõusis parme, mis hammustasid egiptlasi. Siis vaarao ütles Egiptuse võluritele, et tehku nad sama. Egiptuse võlurid raputasid päid. Mida nad ütlesid?

„Siis võlurid ütlesid vaaraole: „See on Jumala sõrm.””

Nad tajusid kohe, et üksnes Jumal suudab luua tolmust parme. Alati kui Piiblis räägitakse Jumala sõrmest või esineb Jumala käsi, siis toimub ikka midagi eriti tähelepanuväärset.

Mäletate Belsassari pidu, kuidas seal häbistati Issanda templi pühasid riistu, kui joodi nendest veini ja ülistati puu- ja kivijumalaid. Siis ilmus käsi lubjatud seinale ja kirjutas:

"Menee, menee, tekeel, ufarsiin." Ehk sinu päevad on loetud jne nagu Piiblis seda tõlgendatakse. Ka seal oli tähelepanuväärne sündmus. Kui Jumalat häbistati, siis tuli Jumala käsi ja kirjutas lubjatud seinale.

Käsulauad oli ainus tekst,

mida Jumal on oma sõrmega kivilaudadele kirjutanud.

See osutab käe tähtsusele.

Räägitakse Jumala käetööst (Ps 8:4-5):

„Kui ma näen su taevast, su sõrmede tööd, kuud ja tähti, mis sa oled rajanud, siis mis on inimene, et sa temale mõtled, ja inimesepoeg, et sa tema eest hoolitsed?”

Ehk Jumala sõrmede tegu: taevas, kuu, tähed – see kõik.

Jumal on armuline. Mõelge, kuidas on kõik loodud Jeesuse kaudu. Temas püsib kõik tegevuses ja temas meid päästetakse.

Js 49:16 öeldakse Issanda kohta: *„Vaata, ma olen sind märkinud oma peopesadesse...”*

Jumal nii armastab sind, tunneb sind nii isikupäraselt, et on märkinud sind oma peopesadesse.

Kuigi meie, inimesed, löime naelad Issanda kätest läbi, siis armastab ta ikka meid ja päästab meid, kui me haarames sellest kinni ja püsime usus.

Siis veel käe töötamisest ja lihaste seadmisest. Peame kandma head hoolt selle uni-

versumi imelisema instrumendi, käe eest. See töötab oma seatud aja, 70 või rohkem aastat, nagu Psalmis tõdetakse meie elueaks.

Laias laastus töötab see tänase keskmise eluea, kui kanname selle eest hoolt. Peame meeles pidama, et vananedes tugi- ja liikumiskoed nõrgenevad ja luu muutub hapraks, ilmneb osteoporoos.

Halvimal juhul võib luu olla pehme nagu märg papp. Kanname hoolt oma keha eest, kuid peame meeles, et ei koorma seda üle.

Kui hiljem läheme haiguste juurde, siis märkate, mida ma sellega mõtlen. Vanus avaldub kiiresti näiteks tugi- ja sidekudede kaudu, kui neid käeseljalt tõsta. Kui tõsta väike osa nahast ja see siis lahti lasta, langeb see minul aeglaselt, mis kõneleb mu vanusest. Need rakud ja sidekoed on juba jäigastunud. Nende eluiga on muide umbes 60 jagunemist. Siis need surevad ja korduvkasutatakse. Jõutakse nn Hayflicki limiidini.

Kuid teine asi on see, et ka kõik sidekoed taaskasuta-

takse. Tegelikult vahetatakse ka luustik pooleldi uue vastu välja 12 – 15 aasta jooksul. Seda uuendatakse kogu aeg. Peame meeles, et vanus saabub. See kuulub asja juurde. Pole vaja olla kurjas maailmas igavesti, vaid läheme paremasse.

Meenutame, et koed, kõõlused, lihased, need kõik võivad olla vananenud. 70aastasena ei tasu enam minna sportima, viskama oda, tõukama kuuli nii nagu noorena, vaid kanname hoolt oma keha eest...

Ka see on piibellik, et kui oleme kingiks saanud, siis kanname selle eest hästi hoolt kuni selle ajani, mis on määratud ja me lahkume siit.

Kui vaatleme tema loodut, tehkem seda tema auks ja ülistuseks. Pole vaja välja mõelda lugusid inimeste eksitamiseks sellest, kuidas see imeline instrument on arenenud mingist kala materjalist. See on filosoofia, mitte teadus.

PEKKA REINIKAINEN

TV7 saates „Herra käyttää lääkäriä”

Püha Vaim argiolukordades

Täna vaatleme, kuidas Püha Vaim tegutseb meie argiolukordades. Jälgime Markuse evangeeliumi 11. peatükki sellest, kuidas Jeesus ratsutab Jeruusalemma.

„Ja kui nad jõudsid Jeruusalemma lähedale Betfagesse ja Betaaniasse Õlimäe juurde, läkitas Jeesus kaks oma jüngritest ja ütles neile: „Minge külla, mis on teie ees, ja kohe, kui jõuate sinna, leiate kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole istunud veel ükski inimene. Päästke see lahti ja tooge siia!””

Täname Püha Vaimu puudutuse eest. Palume, et Kristus kirkastub meie südames, nii et meie lukud avanevad ja me oleme vabad Pühas Vaimus.

Jeesus on teekonnal Jeruusalemma. Ta teadis surma lähenemas olevat, kuid teostas oma töö võiduka lõpuni. Jeesus saatis kaks jüngrit, öeldes: „Minge.”

Markuse 16. peatükk ütleb: „Minge kõike maailma ja kuulutage evangeeliumi

kõigile rahvastele.”

Minge! Kas oleme valmis minema?

Kui me läheme, siis me leiame. Kui meie vaimusilmad on lahti ja vaimukõrvad kuulevad, siis saame osaleda Püha Vaimu otsinguretkedel.

Olin hiljuti rongis sõidul Pasilast Turusse. Kui reisil lähenes kohvikäru, siis otsisin rahakotti ega leidnud seda kusagilt. Mõtlesin, et olen selle pillanud põrandale ja hakkasin sealt otsima. Kõrvalistuja otsis, otsiti ees ja ka taga, kas see pole kuhugi liikunud.

Viimaks keegi ütles: „Kas sa veelkord ei vaataks läbi kõiki käekoti sahtleid, et seda pole seal.” Ja sealt see leidis.

Siis reisikaaslane ütles mulle: „Kuidas sa oleksid tulnud toime ilma rahakotita Turus?”

Vastasin: „Oleksin siiski tulnud toime, kuid kui mul puudub Kristus, ei saaks ma hakkama ühtegi päeva.”

Meil oli reisi ajal vestlemiseks aega veidi üle tunni.

Andsin reisikaaslasemale lugeda traktaadi ja ta ütles: „Mida ma peaksin õppima, et ka mina kohtaksin Kristust?”

Ütlesin, et tal ei ole vaja midagi õppida. Jeesus on siin. Püha Vaim on siin kohal. „Kui annad oma elu temale, võid leida tema juba täna.”

Enne kui jõudsime jaama, oli ta leidnud Kristuse risti juurest ja ta oli Kristuse oma. Kas pole kaunis? Püha Vaim tegutseb inimese argiolukordades.

„Külla jõudnud, te leiate kinniseotud varsa.”

Varss oli seotud. Varss ei olnud vaba ja selle seljas ei olnud veel ükski inimene istunud.

„Päästke see lahti.”

Metsik varss. Päästke lahti metsik varss ja tooge see siia. Kas keegi meist soovib nii lihtsat teenimistegevust päästa lahti metsikud varsad, või suundume me kõrgemale?

Varss meenutab meile madalust, alandlikkust, teenimisvalmidust. Jeesus kunagi ei taotlenud au. Ta ei tulnud teenitavaks, vaid teenima, lahti päästma seotud inimhingi. Püha Vaim jätkab

tööd tänapäeval maa peal meie kaudu.

Olin aasta tagasi minemas operatsioonisaali haiglas. Minu kõrval oli noor ema, umbes kolmekümnene. Meil oli aega umbes pool tundi, enne kui tuli meie järjekord. Ta värises hirmust ja mina küsisin: „Mida sa kardad?”

Ta rääkis, et kaks operatsiooni temaga olid ebaõnnestunud ja see oli kolmas. „Kui ma juhtun surema, siis kuhu olen minemas?”

See noor ema ei teadnud, kuhu ta oli minemas. Rääkisin talle, et mina tean, kuhu ma olen minemas ja et temagi võib leida Kristuse armu siinsamas.

Meil oli aega pool tundi ja ma sain õnnistada teda Kristuse kätte ning ta sai rahu ja rõõmu. Ta oli nii tänulik. Kuid kui ma ootasin teda tagasi voodisse, teda ei tulnud. Me ei kohtunud rohkem. Ilmselt operatsioon ei õnnestunud, kuid veel viimasel hetkel oli Püha Vaim lähedal, puudutas tema südant ja avas lukud ning ta oli Kristuse oma. Midagi paremat kui Päästja ei saa me omada.

Jeesus tahab seda varssa laenata, mitte osta. Isa andis talle laenatud sõime, kuhu ta lapsena asetati. Isa andis talle laenatud paadi, milles ta jutlustas. Isa andis talle laenatud toa, kus peeti viimast õhtusöömaaga. Isa kasvatas puu, millest inimesed tegid puuristi, millele meie Päästja risti löödi.

Veel juhatas Isa rikka mehe, kes oli endale valmistanud haua, kuhu ei olnud veel kedagi maetud – uue haua, kuhu maeti Jumala Poeg. Isa annab kõik, mida me elus vajame.

Mõnisada aastat tagasi oli Hiinas Inglismaalt pärit kuulus misjonär Hudson Taylor, kes tegelikult vallutas Hiina. Veel viimastel aastatel sai ta viimast korda külastada oma usulapsi. Ta läks sinna koos oma tütremehega. Viimasel ööl süütas ta küünla kell kaks öösel ja uuris Jumala püha sõna. Kui küünal kustus, siis kustus ka tema eluleek ja sealt tõusis taevasse inimhing, kes oli võitnud tuhandeid ja kümneid tuhandeid inimesi Hiinas.

Samal ajal teisel pool seina viimistles kirstuvalmistaja

oma viimast kirstu, mida ei olnud tellitud. Kuid Taevaisa oli selle kirstu tellinud ja hommiku saabudes, kui seda mõõdeti, oli see täiesti paraja suurusega Hudson Taylorile, kuhu Jumala sulane asetati ja ta maeti oma töömaa mulda. Taevaisa on valmis andma meile, mida me vajame, mitte meie soovide, vaid vajaduse järgi.

Tänapäeva inimesed tahavad kõike omada. Nad soovivad suuri kirikuid, kõrgeid aunimetusi, kaalukaid varisemise kuubi kandmiseks, et neid pannakse tähele. Jumal soovib, et Kristus meis kasvab ja meie kahaneme, kuni Kristus saab täie meelevalla.

Seotud varss, taltsutamata loom. Maailm on täna täis seotud varssu masenduse, viha, kibeduse ja uhkuse sidemetes. Saan palju elektronkirju palvesoovidega. Inimesed soovivad eestpalvet ja mina kannan neid Jumala ette. Püha Vaim avab lukusid ka kilomeetrite või miilide kaugusel. Püha Vaim avab lukud siis, kui keegi palvetab.

Olime kõik seotud patuahelates, kuni Kristus

meid vabastas. Metsikut varssa taltsutatakse ratsutades päikese suunas. Siis päike pimestab. Varss ei saa põigata ei vasakule ega paremale. Ta kuuletub, sest ratsanik hoiab valjastest kinni.

Saulus riisus algkogudust, kuid Damaskuse teel kohtus ta taltsutajaga. Ta kohtus Jumala Pojaga ja ütles: „Kes Sa oled, Isand?”

Seal oli autoriteet. Selles pimestavas valguses nimetas ta Jeesust Isandaks. Kui me oleme tegelikult kohanud Päästjat, kes on isandate Issand ja kuningate Kuningas, ning me ei häbene seda oma keelekasutuses, saavad inimesed teada, et ta on meie Issand. Ta istub troonil ja valitseb meie elu täielikult. Püha Vaimu laserkiir pimestab meie uhkuse, meie rikutuse, ja näitab meile Kristuse armu, mida meile pakutakse.

Kui Laatsarus äratati ellu, juhatas Jeesus avama tema surilinu. Ta andis meile väikese ülesande. Püha Vaim äratas tänapäeval ellu surnud inimesi, kes on vaimulikult surnud.

Olin ühe kooli aulas, kus toimus koosolek. Ma ei olnud kõneleja. Kui jutlustaja lõpetas ja jõudis just öelda aamen, siis kostus kummalisi hääli kõikjal. Ma tõusin vaatama, mis juhtus. Siin ja seal olid inimese sekundiga kukkunud põrandale, täispaganad, kes olid tulnud esimest korda koosolekule. Nad lamasid näoli põrandal.

Hetk hiljem, täpselt üheaegselt, pöörasid nad selili, tõstsid oma käed üles ja ülistasid Jumalat kaunites taevalistes keeltes. Püha Vaim päästis ja täitis, ta andis ande kõikidele samal ajal. See on Jumala Püha Vaimu töö.

Teisel korral seisis minu ees naine, kes tuli eestpalvele, kuid kes pidevalt püüdis midagi ära võtta oma silmade pealt. See kestis umbes viis minutit ja mina imestasin. Siis Püha Vaim valgustas minu südant, et ta püüab eemaldada vaimulikke soomuseid oma pimedatelt silmadelt ning hetk hiljem ta ütles: „Ma näen. Mina näen taevakirkust!” Ja ta ülistas Jumalat. See on Püha Vaimu ülesanne.

Paljud istuvad tänapäeval kirikus, soomused silmadel ja

tropid kõrvades. Usk ilma vereta ei päästa, vaid seob. Inimkartus seob ja saatan seob meid. Inimesed mõtle-
vad, mida need naabrid ütle-
vad või mida sugulased ja sõb-
rad ütlevad, kui mina teen
ususammu. Kas kaotan oma
maine?

Minu mees, kes on Indias
sündinud, oli endine hindu
guru. Tal oli kümneid
tuhandeid järgijaid. Kuid ta
kaalutles hinda. Kristus sai
esimeseks tema elus. Ta ei
häbenenud midagi ja tänapäe-
val kuulutab ta evangeeliumi
kallist sõnumit kogu maa-
ilmas. Seal on igasuguseid
paganaid, kes kuulevad, et
Kristus on ainuke õige
Päästja. Ainus, kes võib avada
südameid ja lukke. Ainus, kes
võib anda inimestele patud
andeks. Nii taltsutab Jumal
metsiku varsa. Temale ei ole
miski võimatu.

Inimesed küsivad: „Miks te
nii teete?”

Jeesus vajab varssa ja siis
saadab ta selle tagasi. Kui ta
päästab sinu, saadab ta sinu
otsima teisi. Sina alustad
kodust, naabrusest, kodukü-
last, ning tasapisi Püha
Vaimu tuul puhub sind maa-

ilma kuulutama kallist pääs-
tesõnumit.

Umbes nädal tagasi koh-
tusin vana sõbraga pärast 18
aastat ja ta rääkis minule,
kuidas Jumal tema päästis.
Olin käinud noorena ukselt
uksele, kuulutades Jumala
evangeeliumi sõnumit. Olin
12 aastat helistanud tema
uksele, kuid kunagi polnud
ta avanud. Siis ühel päeval ta
avas ukse ja võttis vastu Jee-
suse.

Püha Vaim täitis tema ja ta
küsis, kas ta võib tulla koos
minuga ukselt uksele.
Arvasin, et see on natuke liiga
vara, sest ta võib küllastuda
ja võib olla see ei meeldi talle.
Ta ütles, et ta on naispolit-
seinik ja on käinud ukselt
uksele erinevate üles-
annetega, kuid see oli natuke
teine asi.

Ma ei võtnud teda tookord
kaasa, kuid Püha Vaim võttis
ta tööle. Ta läks ja ostis leiba
ning tegi suures koguses või-
leibu. Siis läks ta kohe järg-
misel päeval tänavale jagama
näljasele tänavarahvale toitu.
Sellest algas suur töö, mis on
jätkunud meie linnas 17
aastat. Kõik kogudused on
võtnud sellest osa.

Nüüd toimub pühapäeva õhtupoolikul pargis toidu-jamine. Esmaspäeva õhtul on koosolek, kuhu tänavarahvas tuleb, kuulab laule ja laulab kaasa, kuulab sõna ja saab siis kolmekäigulise söögi, Piibli ja muud lugemist.

Ühe inimese julgusest lähivad asjad käima, kui Issand õnnistab. Tänapäeval on ta juba uuel tööl ja teised jätkavad seda tegevust, kuid evangelium läheb edasi selle kalli Jumala sulase kaudu.

Siis nad läksid ja leidsid. Kui me läheme, siis ka meie leiame. Kui auto seisab garaažis, on seda raske juhtida. Kui see on maanteel, on seda teha palju kergem. Kui oleme liikumas, siis Jumala püha tuul puhub ja juhib meie samme.

Keda me kummardame, kes Päästjat või inimesi? Varsad ootavad Päästjat. Käin sageli haiglates ja seal on neid, kes tänulikult ootavad. Olen näinud mõne varsa vabanemist ja evangeliseerumist. Mõned seisavad tänapäeval risti ukse ees ega tea, kuidas sisse minna.

Ühel öösel pimestas Jumala kirkus mind mu magamistoas

ja äratas minu. Olin hetkega istumas voodiserval ning minu ette toodi raamat kellegi inimese elust. Lehti pöörati ja mina ei saanud seda lugeda. Kuid viimasel leheküljel oli suurte trükitähtedega kirjutatud soome keeles. Issand alati räägib minuga soome keeles. Sinna oli kirjutatud „viimane otsusepäev”.

Kell oli neli hommikul ja ma palvetasin: „Issand saada see inimene mingil viisil minuni. Ma püüan teda aidata.”

Püha Vaim teeb oma tööd. See oli esmaspäeva hommikul kell neli Inglismaal, seega kell kuus Soomes. Neljapäeva hommikul saabub minule kiri. Kirja peal on minu nimi, Langnessi maakond ja Inglismaa, kuid aadress puudub täielikult.

Jumala ime läbi tõi post selle kirja kohale. See kiri oli kirjutatud esmaspäeva hommikul kell neli meie aja järgi, just sellel hetkel, kui Jumal seda ilmutas. Selles kirjas oli lugeda: „Paarkümmend aastat tagasi sõitsin ma autoga ja kuulasin raadiost saadet „Õhtulamp”. Sina rääkisid seal Kristuse armust ja evan-

geeliumist. Siis ma tulin nii suurele patutundmisele ja Püha Vaim kutsus mind, kuid ma keeldusin vastu võtmast. Mina sain teada, et sa elad Inglismaal Langnessi maakonnas ja palusin Jumalat esmaspäeva hommikul, kui tulin uuesti patutundmisele, et ta juhiks selle kirja sellele Sointule, kui ta saaks mind aidata.”

Vastasin sellele kirjale ja hiljem ta helistas minule ning sain ta Jumala armust juhatada risti uksest sisse. Kui imeliselt Jumala Püha Vaim tegutseb.

Evangeliseerimine ei ole vabaaja harrastus. See on Jumala kutse. Soome Jumala kindral Hilja Aaltonen täitis oma kutsumist kuni lõpuni. Mäletan oma viimast külastust Hilja juurde tema Tampere kodus. Hiljalt tuli mulle prohvetlik sõna. Ta ütles: „Sinule saabub eriline jõuluaeg ja sa kohtad kahte erilist inimest, mille juures Jumal sind kasutab.”

Saabusid esimesed jõulud ja midagi erilist ei juhtunud. Ootasin aktiivselt, sest teadsin, et taevas kõneleb Hilja kaudu. Saabusid teised jõu-

lud, see aeg oli veidi teistsugusem. Veetsin jõulud, jalg kipsis mitu kuud, kuid ei kohanud erilisi inimesi. Inimesi tuli ja läks. Nad istusid põrandal, soovisid eestpalvet ja nutsid. Ja mina palvetasin.

Tulid kolmandad jõulud ja see oli Hilja jõuluaeg. Kolmandatel jõuludel juhatas Jumal ime kaudu meid mõni päev varem Texasesse, kus meie poeg on pastoriks koguduses. Osalesin selle tegevuse erinevates valdkondades: viisime toitu, palvetasime ja oli mitmesugust evangeliseerimist.

Seal juhatas Jumal kaks erilist inimest erilisel viisil minu juurde viis minutit enne oma elust lahkumist. Viimasel hetkel, kuigi Issandal oli olnud kolm aastat aega saata inimesi sinna evangeliseerima ja kindlasti ka mõni oli käinud. Kuid sain armu, et Püha Vaim juhatas mind sinna viimasel hetkel, näitama kahele inimesele risti väärtust.

Nad tõid varsa Jeessusele. Me juhatame päästmata inimese Kristuse juurde.

Nad asetaskid riided varsa selga ja katsid varsa, alles siis istus Jeesus varsa selga. Inimene peab olema kaetud Kristuses. Meie elu peab olema varjul Kristuses, meie ise ei tohi olla nähtavad. Me ei saa oma pead tõsta, sest tema on see, kes ratsutab. Siis me võime liikuda tema käsivartel, kandes kaasas kallist evangeeliumi sõnumit.

Kas esindame iseennast või Kristust? Tulemused kõnelevad.

Umbes 30 aastat tagasi küsis haigla ülemhoidja minu käest: „Kas sinu pere on kõik usus?”

Ütlesin, et mees ei ole, ta on hindu. Ta vastas, et ta palvetab, et ka mu mees saab usklikuks. Ta ei teadnud sel ajal veel, et kord saabub päev, kui ta on hooldekodus lähenemas 110. eluaastale. Ja seesama mees, kelle eest ta palvetab, viib talle Issanda pühaõhtusöömaaega ja laulab talle laule.

Alati, kui me teda vaatama läheme, ta tunneb ära mu mehe, kuigi ta ei tunne mind, ja üheskoos nad laulavad ning üheskoos Püha Vaim puudutab meid kolme.

See on kaunis, et seda mida me külvame, saame ka hiljem lõigata. Mõned Jeesuse rongkäigus kõndijad hüüdsid hosianna, soovides Jeesust kuningaks, aga mitte Päästjaks. Viie päeva möödudes samad inimesed hüüdsid: „Löö ta risti!”

Tänapäeval inimesed hüüavad hosianna, kuid kui nad ei saa oma soovide täitumist, hüüavad nad hetke möödudes: „Löö ta risti!” Ja pöörduvad temast ära. Kristus soovib valitseda kui kuningas.

Teised tõid palmioksi tema tee. Kristus soovib, et koguksime vihkusid ja tooksime need kord tema ette taevasse.

Praegusel hetkel Päästja kutsub sind. Ta soovib vabastada sinu, kes sa istud kodus elutoa diivanil koos perega ning oled seotud. Kuigi oled perekonna keskel, tunned end üksikuna, hüljatuna. Vaata täna õhtul Kristusele. Ta tahab purustada sinu ahelad. Ta tahab eemaldada lukud sinu südames. Ta soovib tulla sisse valitsejana, kuningana, Jumala Poja ja Päästjana. Sa ei pea sugugi

ootama. See õhtu on sinu õhtu.

Valik igaviku tähenduses tuleb teostada meil. Kas me valime igavese elu või jätame valiku tegemata ning igavene surm ootab meid?

Jumala tahe on, et keegi ei läheks hukka, vaid et kõigil oleks igavene elu. Just selle pärast saatis ta oma Poja mitte maailma üle kohut mõistma, vaid seda päästma. Ta pakub armu sinule, sõber, täna. Kas soovid seda vastu võtta? Kutsun sind ühinema patusse palvega. Olen kirjutanud luulekogus „Taeva helid” viimasele lehele kõige tähtsama luuletuse. Võid koos minuga ühineda sellega. Jeesus haarab sinu käest, kui sina sirutad käe tema poole. Palvetame.

Mina kummardun sinu poole Issand,

anna mulle mu patud andeks.

Koju soovin kord Sinu juurde,

pese mu süda verega.

Minu nimi eluraamatuse punase värviga kirjuta.

Veri Kolgata künkalt voolab veel tänagi,

Püha Vaimu ristimine taevase nelipüha tulega.

Igal päeval taluta, kanna, et su tahtmist alati teen.

Ja kui viimne hetk koidab, taevaröömusse saada, elades luba koguda vihkusid Sinule võites.

Aamen.

SOINTU THAKUR

Intervjuu Alan Shore'iga

Alan Shore kasvas üles juudi perekonnas, tutvudes kristlusega tänu oma itaallastest ja iirlastest naabritele, kes olid katoliiklased. Küllastades noore mehena Pariisi, sai ta võimsa koge-

muse osaliseks, mis juhtis teda oma Messia juurde.

Tere tulemast saatesse, Alan Shore! Nii tore, et olete siin.

AS: Tänan! On tore siin olla.

Apostel Pauluse lugu puudutas teid niivõrd, et teil on ühe-mehe-näidend, mida olete üle kahekümne aasta erinevates maades esitanud. Mis teid apostel Pauluse loos nii väga puudutas?

AS: Apostel Pauluse jõuline, pühendunud, kirglik isiksus hakkas tõmbama mind niipea, kui olin lugenud tema kirju Uues Testamendis pärast seda, kui minust oli saanud usklik.

Paralleeli saab tõmmata sellegagi, et ta oli evangeeliumi vastane, nii nagu minagi kord olin, kuid ta pöördus väga ootamatult ja väga võimsal viisil tänu Püha Vaimu ligiolule.

Sama juhtus minuga 1974. a. suvel. Niisiis, kuigi ma ei saa ennast iialgi võrrelda Paulusega selle mõju osas, mida tema elu maailmale avaldas, siis need kaks asja - vastuseis kristlikule sõnumile ja ootamatu muutus, on need, mis kõitsid mind tema isiksuse juures ja mis lõpuks panid ka aluse sellele draamale, mida olen laias laastus esitanud ligikaudu kuussada korda viimase veerandsaja aasta jooksul.

Ma ei pea enam apostli esindamiseks oma habet valge puudriga valgendama, sest olen täna umbes samaealine kui Paulus siis, kui ta oma usu pärast hukati.

Selles näidendis on üks stseen, milles Paulus on vanglas. Kas võiksite kirjeldada neid tundeid, mis teid valdavad, kui mängite teda selles vangla stseenis? Milliseid tundeid see endaga kaasab?

AS: Kogu näidend toimub Pauluse maise elu viimasel õhtul. Hommiku koites juhataakse ta oma kongist välja. Ta peab käies läbima lühikese vahemaa ja siis ta hukatakse roomlaste poolt.

Nii on kogu näidend kui tagasivaade tema elule ja teenistusele tema hukkamise valguses. Ta vaatab tagasi oma pikale teenistusele, olles tänulik Jumalale, kes ta üldse välja valis ja teda selliselt kasutas. Ta omab täit rahu selles osas, et on minemas vastu surmale ja sel hetkel isegi lausa ootab seda. Ta tunneb tohutut rõõmu selle üle, kuidas Jumal on tegutsenud tema elus ja kasutanud teda.

Kuid nii nagu Paulus, nii sirutute teiegi juutideni, õpetades samal ajal ka kristlasi. Milline on teie peamine sõnum, mida Ameerika kogudustega jagada tahate?

AS: Ameerika koguduste ja nende liikmetega on kaks asja. Esimene on igatsus õhutada neid mõistma Jeesuse elu ja teenistust juudi kontekstis, kus see kõik ju toimus. Seda selleks, et nad suudaksid vaadata juudi maailma sügavustesse, mis omakorda kasvataks tänu nende enda usu eest.

Teine eesmärk on jõuda evangeeliumiga juudi rahvani, nii et nad võtaksid evangeeliumi kui juudilikku sõnumit, mida kuulutas juudist Messias ja seda esmalt just juutidele. See oli juudi pühade kirjutiste ettekuulutuste ja töötuste täitumine. See kõik toimus töötatud maal ja templi kontekstis, nii et juudid peaksid seda kõike mõistma.

Nii tahan ma esitada evangeeliumi selliselt, nii nagu seda mulle esitati - et see oleks loogiline juutide jaoks ja mitte nagu mõni võõras usund judaismiga võrreldes.

Mis oleks need mõned asjad, mida kristlased võiksid juudi juurte kohta õppida sellest, mis puudutab meie usku?

AS: Esiteks, ainuüksi juba nimi Messias pole lihtsalt suvaline ega lambist võetud. Kõige esimene kord, mil me Jeesusega kohtume - seda esimese evangeeliumi esimeses peatükis ja esimeses salmis, kus on esitatud Jeesuse, meie Messia sugupuu. Ta oli Taa-veti poeg, kes oli Aabrahami poeg.

Sel samal hetkel, mil kohtume Jeesusega Uues testamendis, kohtume me Jeesusega, kes on väga otse-selt asetatud juba olemasolevate töötuste raamistikku, mille Jumal oli andnud Iisraeli lastele. Jeesust pole võimalik üdini mõista, kui me ei taju seda konteksti seda avastades ja mõistes.

Oletame, et oled laps, kes ronib oma kodumaja pöönin-gule ja leiab sealt albumeid ning mälestusraamatuid sugulaste kohta, kelle olemasolust polnud sul aimugi. Sa puhud neilt albumitelt tolmu ja vaatad pilte sugulastest, kelle

olemasolust sul polnud aimugi. Sama lugu on ka paljude kristlastega, kes avastavad juudi kirjade ajalugu ja prohvetite sõnumeid, mõistes, kui palju need on seotud Jeesuse elu ja teenistusega.

Alan, te mainisite, kui oluline on esitada juutidele, et Jeesus on ka juut. Kui oluline on näidata kogu seda pärandit juutidele? Te ise kasvasite üles New Yorgis juutide ja katoliiklastest itaallaste-iirlaste seas. Millisena te ise tol ajal kristlust nägite?

AS: Kristlus näis mulle millenagi, mis on teiselt planeedilt. Olles sündinud 50ndatel ehk üsna varsti pärast teist maailmasõda, siis ulatus holokausti sündmuste vari isegi Ameerikasse. Seetõttu saatsid ka vanemad oma lapsi just nimelt juudi koolidesse, et kasvatada neid tingimata üles juudi lastena tänu Euroopas toimunud kohutavale tragöödiale.

Juudi inimestel oli väga raske minevik seoses kogudusega ja seda eriti veel Euroopas. See puudutas nende tagakiusu nii kristlaste kui natside poolt ja kogu

holokausti. Kõik need lood kokku saatsid mulle sõnumi, et kristlased on ohtlikud ja neid tuleb vältida.

Ühtlasi jätsid need ka mulje, et Jeesus võis ju isegi juut olla, kuid tema järgijad kohtlesid meid kohutavalt, lausa julmalt ja seetõttu tuli kristlasi karta.

Nii et kuigi mul oli koolis kristlastest sõpru, laiutas meie kõigi - minu, juudi kogukonna ja kristlaste kogukonna vahel üks suur eraldav müür. Nii me küll õppisime elama nendega, kuid kahtlused püsisid alati õhus tänu sellele kohutavale ajaloole, mida juudid eriti just kristlaste tõttu Euroopas üle elama pidid.

Kuid siit saamegi minna edasi selle loo juurde, mis teiega Pariisis juhtus. Ütlesite, et õppisite elama väga eraldatud elu kristlusest. Mis siis juhtus, mis äratas teid huvi ja tõmmet Jeesuse kui Messia poole?

AS: Reisisin 1974. a. suvel mööda Euroopat ringi. Olin nõ seljakoti sell, kes ööbis noorte hostelites ja veetis oma

6nädalase reisi viimase nädalavahetuse Pariisis. Peatusin ühes kristlikus hostelis, mis asus kirikus. Hommikul ärgates kuulsin kisa ja needmist tosinas erinevas keeles. Keegi oli tol ööl lasknud näppudel käia ehk siis varastanud seal ja ma olin üks tema ohvritest.

See oli ainus öö, mil olin võtnud endalt rahavöö vöölt maha ja hommikul ärgates oli see läinud koos kogu mu raha, passi ja muude dokumentidega, sealhulgas mu kojulennu piletiga. Kõik, mis mulle oli jäänud, oli üksnes mu must pesu.

Mäletan, kuidas istusin oma voodil ja palusin oma eeldatavasti esimese palve peale mu Bar-mitsvat. "Issand, kui oled tõesti olemas, siis see pall on nüüd Sinu väravas."

Palusin selle palve, sest mul tekkis hullumeelne idee. Oleksin ju võinud lasta kodustel endale raha üle kanda, kuid otsustasin vaadata, mis minuga juhtub, kui viibin võõras linnas, oskamata kohalikku keelt ja omamata min-geidki ressursse.

Ütlesin, et olen Jumala laps ja kui ta tahab kanda hoolt

minu eest, siis on tore! Kui ei, siis lihtsalt surengi seal Pariisis. Olin üks õnnetu inimene, olles otsinud vastu-seid väga pikka aega.

Tehes pika jutu lühikeseks, siis läksin samal päeval külas-tama Louvre'i muuseumi. Hosteli juht andis meile kõigile mõned frangid, mille eest süüa osta ja ütles, et võime jääda sinna mõneks päevaks, kuni kõik laheneb.

Nii otsustasin lihtsalt jät-kata vaatamisväärsuste tut-vumisega. Louvre'is kohtasin üht noort naist Wisconsinist, kes oli väga sõbralik ja kes hakkas minuga suhtlema. Rääkisin talle pisut ka kõigest juhtunust.

Kuid et teha pikk jutt jälle lühikeseks, siis selle mõne päeva jooksul arenenud igati siivsast sõprusest sai selgeks, et selle naise näol oli tegu väga elava ja pühendunud usklikuga.

Mul oli kristlastest vägagi nadi arusaam. Pidasin neid rumalateks ja igavateks, kel puudub igasugune kujutlus-võime. Kuid see naine polnud rumal, tal oli võrratu kujut-lusvõime ja ta oli kaugel igav olemisest. Mida enam temalt

tema kohta küsisin, seda enam hakkas ta minuga evangeeliumi jagama selliselt, kuidas ühel juudil on seda tarvilik kuulda.

Ta esitles Jeesust kui juuti. Ta esitles teda kui kedagi, kes tuli täide saatma meie oma juudi kirjades kirjutatud. Ma polnud elu sees midagi sellist kuulnud!

Olin alati arvanud, et kristlus lihtsalt ilmus kusagilt välja. Mul polnud õrna aimugi, et see oli esimese sajandi juudi elu liikumine Iisraelis.

Hakkasin korraga seda kõike mõistma ja nägema esmalt seda, et kui hakkaksin uskuma Jeesusesse, jääksin ikka edasi juudiks. See oli olnud minu kui juudi jaoks kõige suurem ja raskem psühholoogiline barjäär – kuulda ja võtta vastu evangeeliumi.

Seda sõnumit olime kuulnud juba lapsepõlvest alates, kui meil oli võimalus kas uskuda Jumalasse või mitte, kas minna sünagoogi või mitte. Sellele vaatamata võisime ikka olla juudid.

Kuid oli üks asi, mida me kunagi ei tohtinud, ilma, et

oleksime kaotanud oma juudiks olemise, oli uskuda evangeeliumisse. Ja nüüd korraga sain ma teada, et evangeelium on juudilik!

Pärast seda, kui mu süda oli pisut pehmenenud selle sõnumi suhtes, juhtus minuga seal Louvre'is midagi väga võimast. See oli tänu kõigile neile muuseumis olevatele kunstiteostele ja tänu mu sõbra, Sarahi ligiolule.

Tänu neile kahele aspektile kogesin ma enneolematut ja kirjeldamatut Jeesuse ligiolu ja Püha Vaimu väge. Ma ei osanud seda isegi väljendada, kui see juhtus. Mul puudus selleks vastav sõnavara, et kirjeldada minuga toimuvat.

Ainus, mida ma teadsin, oli see, et tänu neile kunsti-teostele ja Issanda ligiolule sõber Sarahis, kohtusin ma korraga Jeesuse ehk Messia elava reaalsusega. Ja see oli minu jaoks hirmutav, sest ma ei teadnud, kuidas sellele reageerida.

Sest teadsin kohe alguses, et kui reageerin sellele, pean ka reageerima sellele kutsele, mille kõige loodu Jumal oli mulle esitanud. Kuid ma polnud kindel, kas olen valmis

seda kutset vastu võtma, kuna arvasin, et olen ise oma elulaeva kaptin.

Kuid ehk oli see just see hetk, kust polnud enam tagasiteed? Olite juba kuulnud tõde ja ka kogenud seda. Kuidas olnuks võimalik pöörata veel sellele selga?

AS: Väga õige! Sest ma teadsin, et kui pöördungi tagasi, elaksin pettuses kogu oma ülejäänud elu. Ütlen inimestele alati, et nad oleksid ettevaatlikud, kui soovivad kuulda tõde.

Sest tõde, mida kuulete, ei pruugi olla see, milleks olete valmis. See ei pruugi olla tõde, mida eelistaksite või mis teile meeldib. Kuid kuna olete ise selle esile kutsunud, siis seal see on!

Võite ju teha näo, et midagi ei juhtunud ja elada kogu oma ülejäänud elu pettuses, või siis reageerida sellele hirmuäratavale kutsele, mille kogu loodu Jumal on teile esitanud. Seda isegi kuni sinnani välja nagu Paulus küsis Damaskuse teel: "Issand, mida Sa tahad, et ma teeksin?"

Nii pidin ka mina seda

küsimat. Mu elu on olnud vastus Jumalale. Mitte ehk täiuslik vastus, aga siiski vastus küsimusele, mis mulle nelikümmend aastat tagasi esitati.

Mida me võime teie kogemusest õppida, kui tahaksime ka juutidele Messiasst rääkida? Võiksite te ehk selgitada teatud kultuurilisi erinevusi, mida oleks oluline teada.

AS: See on väga hea küsimus. Usun, et evangeelium on kõigile – olgu siis juutidele või mittejuutidele. Kuid igas kultuuris on omad takistused ja nii on ka oma eripärad selles, kuidas jagada evangeeliumi juutidega.

Esimene asi puudutab usaldust, mis on juutide jaoks väga oluline. Seetõttu nõuab evangeeliumi jagamine juutidele rohkesti kannatlikkust.

Kui sul on võimalus luua ehe ja usaldusväärne suhe oma juudist sõbraga, siis hakka esitama talle küsimusi tema juudi identiteedi kohta.

"Kas sa tähistad paasapühi?"

"Mis on need aspektid su elus, mis teevad sellest nõ

juudiliku elu?"

Ja kui siis see juudi rahvusest inimene hakkab vastama, võib tema omakorda esitada sulle küsimusi sinu ristiusu kohta. Nii et läbi selliste mugavate ja usaldusväärsete kohtumiste saab evangeelium kõige paremal moel edasi antud.

Mäletan väga selgelt, kuidas mu sõber Sarah seal Pariisis küsis ikka väga palju mu juudi tausta kohta. Kuna ta näitas üles huvi minu vastu, oli see täiesti loomulik, et ma näitasin üles huvi tema vastu ja kui ta siis hakkas minuga evangeeliumi jagama, olin ma palju enam avatud seda kuulama.

Nii tuleb ennekõike rajada usalduslik alus, enne kui inimene saab tähendusrikkalt vastata ja see nõuab rohket kannatlikkust. Juudi inimesed tervikuna on väga head suhtlejad. Nad tahavad kuulda, mis sul on öelda ja omada samas võimalust väljendada ka seda, mida on neil öelda. Kuid see peab toimuma turvalise ja usaldusväärse suhte kontekstis.

Olete kirjutanud ka doktoritöö juutide-ameeriklaste suhete kohta Ameerikas. Oleks väga huvitav kuulda, kuidas need suhted on arenenud, kas esineb mingit antisemitismi jne? Jagage palun oma avastustest.

AS: Nimetatud doktoritöö keskendus juutide-ameeriklaste suhetele USAs natside valitsuse ajal. Enne 1920ndaid polnud midagi, mida annaks kirjeldada kui juutide-ameeriklaste vahelisi suhteid. Jah, seal võis olla juute ja kristlasi, kes olid omavahel sõbralikud – rabid, pastorid, preestrid, kuid seda vaid üksikisikute tasandil ja seda siis 1920ndatel.

Alles pärast Hitleri esile tõusmist hakkasid juudid ja kristlased tegema rohkem koostööd, et seista vastu antisemitismile ja protesteerida kõige vastu, mida Hitler oli tegemas esmalt Saksamaal ja hiljem kogu Euroopas.

Nii et see kohutav sõda tõi hoopis USA juudid ja kristlased kokku?

AS: Tõi tõesti. See naljakas lugu oli selles, et kristlased

pidid leidma põhjusi, kuidas muuta juudid meeldivaks enda jaoks: "Jah, Hitler on halb ja vihkab juute. Meie oleme head, kuid kas see tähendab, et juudid peavad meile meeldima? Ja kui nad peavad meile meeldima, siis miks?"

Nii pidid kristlased leidma põhjusi, et juudid hakkaksid neile meeldima ja nad pidid hakkama seisma juutide eest. Nii leiti üles erinevaid asju, mida juudid olid panustanud Ameerika ellu. Leiti, et juudid on kodanikena väga väärtuslikud jne.

Kuidas on see olukord tänasega võrreldes muutunud?

AS: Toimub erinevaid juutidele ja kristlastele mõeldud konverentse. Juudid andsid ka välja ühe dokumentaali "Rääkides tõtt", mis sätestas põhialused juutide-kristlaste vahelisele dialoogile ja andis mõista, mida juudid püüavad saavutada taolise vastastikuse suhte kaudu.

Üks vastuolulisi aspekte juutide ja kristlaste vahelises dialoogis on selles, et üks juut võiks tunda end kristlaste

seas mugavalt kasvõi taolistel konverentsidel, peaks kristlased jätma oma traktaadid ukse taha ja mitte hakkama kõige otsesemal moel juute evangeliseerima, sest juudid üldiselt ei soovi langeda taolistesse aruteludesse.

Nii et juutide-kristlaste dialoog juudi vaatenurgast on julgustada kristlasi seisma vastu antisemitismile ja seisma koos Iisraeliga, kuid jätma samas oma evangeelsed materjalid koju.

Kuidas on antisemitismiga lood Ameerikas? Milline see olukord võrreldes Euroopaga on?

AS: Kõik, mis praegu, pärast valimisi, on toimumas ja ma ei hakka siinkohal avaldama arvamust valimiste kohta, siis tundub, et USAs valitseb praegu taoline vihane ja agressiivne hoiak, mis väljendab end läbi antisemiitlike ähvarduste juudi keskuste vastu. Ma ei räägi siinkohal mõnest juhtumist, vaid lausa suuremast hulgast. Lisaks sellele veel surnuaedade rüüstamised, mis pole küll midagi uut, kuid mille arv näikse kasvavat.

Nii jälgivad juudi organisatsioonid väga tähelepanelikult nende vastu suunatud ähvardusi ja rünnakuid, kuid kõige selle kasv on murettekitav. Antisemitismist lähtuv pinge on alateadlikult alati olemas olnud ja seda läbi kogu Ameerika ajaloo.

Esineb mõni väike, äärmuslik seltskond, kes tegeleb tavaliste asjadega, kuid need äärmuslased tunduvad muutuvat üha tavalisemaks ja see on kindlasti väga suureks mureallikaks nii juudi juhtidele, kogukondadele kui juutidele üksikisikutena, kes on Ameerika kodanikud. Me oleme harjunud nägema seda kõike Euroopas, kuid mitte nii palju Ameerikas ja see on meie jaoks vägagi murettekitav.

Mida saaksid kristlased teha, et seista oma messiaanlike õdede-vendade kõrval ja juutide kõrval tervikuna?

AS: Mis puutub sellesse, mida kristlikud kogukonnad saaksid teha, siis üks on kindlasti see, et kutsuda messiaanlikke juute kõnelema enda juurde, kus nad saaksid kas juhtida teenistust paasa-

pühade ajal või jagada sõnumit ristiusu juudi juurte kohta.

Olen eeldatavasti oma teenistusaja jooksul külastanud viimase 20 aasta jooksul 750-800 kogudust. Need kogudused on kutsunud mind külla ja ma olen saanud aidata neil mõista kõike seda, millest oleme ka täna rääkinud – juutluse kontekstist Jeesuse elus ja teenistuses; Jeesuse tegevuse seotusest templiga, pühadega ja kõige muuga.

Seda kõike saab teha kristlikes kogukondades. Mis aga puudutab ühiskonda laiemalt, siis kristlased peaksid tõusma esile ja andma inimestele teada, et antisemitism ei ole aktsepteeritav, ei avalikult ega ka muidu. Nad peaksid lihtsalt rääkima inimestega ning aitama neil sellest üle olla.

Mainisite, et tunnete end nagu vennana nii kristlastele kui ka neile juutidele, kes ei usu Messiasse. Kuidas see mõjutas teie enda identiteeti, siis kui teist sai messiaanlik juut?

AS: Paljud messiaanlikud juudid ütleksid teile ja minu puhul veel eriti...

Kui ma Jeesuse oma ellu vastu võtsin, arvestasin vägagi selle hinnaga, millest ka Piibel räägib. Mõtlesin endamisi, mida ma tegema pean, et saada kristlaseks? Kas ma pean lakkama olemast juut? Kas ma pean õppima mängima golfi või minema jahile – mida iganes paganad nädalavahetustel tegid. See kõik oli nii segadusttekitav. "Kuidas ma küll olema peaksin?"

Kuid paljud messiaanlikud juudid ütleksid teile, et pärast seda, kui nad Messia vastu võtsid, sai hoopis üks juudi identiteedi tasand veel lisatud nende ellu, mille olemasolust polnud neil aimugi. See identiteet peitub Uue Testamendi tões.

Niisiis, nii palju, kui oskasin end altarile tuua, et anda end üle Issandale ja võtta Ta oma ellu vastu, sain ma ühe meeldiva üllatuse osaliseks, mille kohaselt mu juudi identiteet ei kadunud kuhugi kristluse sisse ära, vaid see hoopis kasvas ja

tugevnes, kui minu suhe Jeesuse kui Messiaga kasvas ja tugevnes.

Ja see on koht, kus Pauluse sõnad saavad nii tähendusrikkaks minu jaoks, kui ta räägib oma lähikondlastest. Ta oli valmis loobuma oma elust ja isegi oma päästest, et ta rahvas võiks saada päästetud.

Niisiis ma tean, et olen vend iga uskliku jaoks, kes usub Messiasse – olgu ta siis juut või mitte, siis samas samastan ma end ka Pauluse armastatud lähedastega, sest nad on seda minugi jaoks.

Mu palved nende osas on samad, mida Paulus palvetas ja ma palun neid läbi sama Vaimu, mis andis Paulusele väe, et mu kallid lähikondlased võiksid saada osa evangeliumis peituvast lunastavast väest. See on võrratu!

Aitäh teile, Alan Shore, selle intervjuu eest ja ma soovin teie teenistusele palju õnnistusi.

AS: Aitäh kutsumast!

Külalisena **ALAN SHORE** saates „Intervjuu”

Ligiolu teadlikkus

Mina olen Issand, sinu Jumal, teie keskel. Ärge unustage, et Mina olen teie keskel. Mina olen teiega, kui te hommikul ärkate ja õhtul puhkama lähete, kui te lähete välja ja tulete tagasi. Mina olen alati koos teiega.

Püüa teadlikult meenutada endale seda, et Mina olen koos sinuga, sinus ja teie keskel. Kasvata teadlikkust Minu ligiolust. Suutmatust mõelda, et Mina olen alati teie keskel, annab teile loa kõndida teeddel, mis Minule ei meeldi. Te teete, ütlete ja mõtlete asjadest, mida te kunagi ei teeks, ütleks või mõtleks, kui Mina oleksin koos teiega lihas ja veres. Siiski ei ole selles mingit vahet. Mina olen samuti vaimus koos teiega nagu siis, kui oleksin ihus.

Kui sinul on Ligioluteadlikkus, koged võidmist, mis järgneb Minu ligiolule. Kus on Minu võidmine, seal on Minu vägi. Mida teadlikumad olete minu ligiolust, seda rohkem Minu vägi vabaneb.

Kui te harjutate ennast Ligioluteadlikuks, õpite te sel-

gemiini kuulma Minu vaikset, nõrka häält. Te omandate usalduse meie suhtes. Te hakkate tundma Mind paremini, tundma Minu tahet ja Minu teed. Päev-päevalt te soovite tunda Mind paremini ja soovite elada ustavuses ja kuulekuses.

Te saate rohkem selliseks nagu Mina olen ja hakkate tegema, mida Mina käsin teha, öelda, mida Mina käsin öelda ja olla need, kelleks Mina olen teinud teid olema. Te hakkate kogema Minu väge, tegutsevat teie keskel. Mina lähen teie ees ja ajan ära vaenlase. Mina saan olema teie tausta kaitsja.

Kui teist saavad rohkem Ligioluteadlikud, on vähem tõenäoline, et te teete pattu ja viite Mind kohtadesse, kuhu Ma ei sooviks minna. On tõenäoline, et te ikka vähem kurvastate Minu kallihinnalist Püha Vaimu.

Kui saad rohkem Ligioluteadlikuks, hakkad märkama sisemist võitlust, sõjapidamist. Sinu meelsus soovib viia sind kohtadesse, kuhu

sinu vaim ei taha minna. Kui püüad oma jõuga olla vastu sinna minemisele, paned tähele, kui sundiv on sinu lihalik meelsus. Kui saad rohkem Ligiolust teadlikuks, saab sul olema suuremal määral Minu elu ja väge, Minu armu, et vastu panna sellele meele vaenlasele.

Vana lihalik inimene on kooskõlas sinu lihaliku meelsusega ja tahab hetke meeleajenditest suunata sind rahuldama soove, mis on hävitavad sinule ja teistele. See ei oska teha muud, kui häbistada Jumalat sind ennast ja teisi. See panustab iseendale, (egole). See teeb ainult seda, mida see tahab endale. Taas kehtib sama, et kui te saate rohkem Ligioluteadlikuks, te omandate Minu elu (teil olen Mina) ja Minu väge, et võita seda sõda teie liha vastu.

Mõtle Minule kõikidel aegadel tõelisena, olemas koos sinuga igas paigas, sest Ma tegelikult olen. Samal ajal, kui see võib sind ehmatada, siis kiusatuse piinas olles on lohutav teada, et isegi Mina kannatasin kiusatust lihas (Hb 2:18). Siiski ma võitsin. Mina olen ligiolu teie keskel, et võita kiusatused teie eest.

Kiusatuses ei ole mingit hukkamõistu.

Meenutage endale jätkuvalt, kuni sellest saab teile automaatne hoiak, et Mina olen alati koos teiega kuni teie päevade lõpuni (Mt 28:19-20). Kas Mina ei ole töötanud sulle, et Ma kunagi ei jäta ega hülga sind (5Ms 31:6)? „*Kui sa lähed läbi vee, siis olen mina sinuga, ja kui sa lähed läbi jõgede, siis ei uputa need sind; kui sa käid tules, siis sa ei põle ja leek ei kõrveta sind*” (Js 43:2).

Anna ennast Minule ja seisa vastu kuradile. Ole vastu lihaliku meele vastupanijale. Seisa vastu liha ja patu vana inimese vastupanijale. Seisa vastu kuradile kõiges ja see põgeneb sinu juurest. Tulge Minu ligi ja Mina tulen teie ligi (Jk 4:8).

Kui tunned ennast nõrgana, hetke mõtte ajendil toimivana, ilma kontrolli omamata mis tahes asjas või selles, mis on seotud jumalatusena, pöördu Minu poole. Puuduta Mind. Ole valmis olema nõrk selles asjas, et Mina saaksin olla sinu tugevus.

**CHARLES ELLIOT
NEWBOLD JR**

